

Лєга Ольга
Василівна, к.е.н.,
доцент, доцент
кафедри
бухгалтерського
обліку та
економічного
контролю

olga.lega@pdaa.edu.ua,
o.lega@ukr.net

Яловега Людмила
Василівна, к.е.н.,
доцент, доцент
кафедри
бухгалтерського
обліку та
економічного
контролю

lyudmyla.ialovega@pdaa.edu.ua
uluanchenko@ukr.net

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ОБЛІКОВІ СИСТЕМИ СУБ'ЄКТІВ **ГОСПОДАРЮВАННЯ**

Ступінь вищої освіти «Бакалавр»

Освітньо-професійна програма Облік і оподаткування

Спеціальність 071 Облік і оподаткування

Рік навчання, курс 1, 07100_бд_2021_стн

Кількість кредитів 4

Лекції 14 год

Практичні заняття 26 год

Самостійна робота 80 год

Форма підсумкового контролю екзамен

Мова викладання державна

ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОСВІТНІЮ КОМПОНЕНТУ

Анотація освітньої програми	<p><i>Мета вивчення навчальної дисципліни:</i> надання здобувачам вищої освіти необхідних теоретичних основ, методичних рекомендацій і практичних навичок у межах комплексного підходу до побудови облікових систем суб'єктів господарювання за їх видами в цілому та розвитку бухгалтерського обліку, контролю й аналізу господарської діяльності зокрема, що спрямовано на забезпечення інформаційних потреб системи управління та зовнішніх користувачів.</p> <p><i>Основні завдання навчальної дисципліни:</i> є засвоєння теоретичних засад функціонування мікро, малих, середніх та великих підприємств; опанування законодавчих актів, нормативно-інструктивних документів, національних та міжнародних стандартів бухгалтерського обліку; набуття практичних навичок із організації документування, аналітичного, синтетичного обліку та формування звітності у розрізі видів господарюючих суб'єктів.</p>
Посилання на розміщення освітньої компоненти на навчальній платформі Moodle	<p>https://moodle.pdaa.edu.ua/course/view.php?id=6236</p>
Компетентності	<p>ЗК08. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.</p> <p>СК03. Здатність до відображення інформації про господарські операції суб'єктів господарювання в фінансовому та управлінському обліку, їх систематизації, узагальнення у звітності та інтерпретації для задоволення інформаційних потреб осіб, що приймають рішення</p> <p>СК08. Ідентифікувати та оцінювати ризики недосягнення управлінських цілей суб'єкта господарювання, недотримання ним законодавства та регулювання діяльності, недостовірності звітності, збереження й використання його ресурсів.</p> <p>СК09. Здійснювати зовнішній та внутрішній контроль діяльності підприємства та дотримання ним законодавства з бухгалтерського обліку і оподаткування</p>
Програмні результати навчання	<p>ПР02. Розуміти місце і значення облікової, аналітичної, контрольної, податкової та статистичної систем в інформаційному забезпеченні користувачів обліково-аналітичної інформації у вирішенні проблем в сфері соціальної, економічної і екологічної відповідальності підприємств</p> <p>ПР04. Формувати й аналізувати фінансову, управлінську, податкову і статистичну звітність підприємств та правильно інтерпретувати отриману інформацію для прийняття управлінських рішень.</p> <p>ПР06. Розуміти особливості практики здійснення обліку, аналізу, контролю, аудиту та оподаткування діяльності підприємств різних форм власності, організаційно-правових форм господарювання та видів економічної діяльності.</p> <p>ПР09. Ідентифікувати та оцінювати ризики господарської діяльності підприємств</p>
Структура та зміст освітньої компоненти	<p>Додаток А</p>
Перелік соціальних, «м'яких» навичок (soft skills)	<p>Економічна компетентність, здатність до навчання, критичне мислення, саморозвиток та інші</p>
Методи навчання	<p>Лекція, виконання практичних завдань, самостійна робота вдома та під керівництвом викладача</p>

Порядок критерії оцінювання	<p>Для досягнення цілей та завдань курсу здобувачам вищої освіти необхідно вчасно виконувати теоретичні та практичні завдання. За вчасне та якісне виконання завдань здобувач вищої освіти отримує такі обов'язкові бали (додаток А). Здобувачі вищої освіти можуть отримати додаткові бали за: участь у науково-практичних конференціях (5 балів); підготовку до друку наукових статей (10 балів).</p> <p>Підсумковий контроль проходить у вигляді екзамену, який передбачає передбачає два теоретичних питання та одне практичне завдання. Одне теоретичне питання оцінюється у 5 балів, практичне завдання 10 балів.</p> <p>Нормативні документи, що регламентують проведення поточного та підсумкового контролів знань студентів, можливість їм подання апеляції: https://www.pdaa.edu.ua/content/polozhennya-pro-osvitnyu-diyalnist</p>
Поєднання навчання досліджень	<p>Здобувачі вищої освіти мають можливість додатково отримати бали за виконання індивідуальних завдань дослідницького характеру, а також можуть бути долучені до написання та опублікування наукових статей з тематики курсу.</p>
Інформаційні ресурси	<ol style="list-style-type: none"> 1. Балджи М.Д. Економічний ризик та методи його вимірювання: навч. посіб. Харків: Промарт, 2015. – 300 с. URL: http://dspace.oneu.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/4367/1/Економічний%20ризик%20та%20методи%20його%20вимірювання.pdf. 2. Давидович І. Є. Д 13 Контролінг: навч. посіб. К.: Центр учбової літератури, 2008. 552 с. 3. Економічний ризик: методи оцінки та управління [Текст] : навч. посібник / [Т. А. Васильєва, С. В. Леонов, Я. М. Кривич та ін.] ; під заг. ред. д-ра екон. наук, проф. Т. А. Васильєвої, канд. екон. наук Я. М. Кривич. Суми : ДВНЗ “УАБС НБУ”, 2015. 208 с. URL: https://essuir.sumdu.edu.ua/bitstream-download/123456789/50229/5/Ekonomichnyi_ryzyk%20.pdf. 4. Єгорова О. В., Дорогань-Писаренко Л. О. , Тютюнник Ю. М. Економічний аналіз: навч. посіб. Полтава : РВВД ПДАА, 2018. 290 с. URL: http://dspace.pdaa.edu.ua:8080/xmlui/bitstream/handle/123456789/1260/Економ_аналі_з_посібник.pdf?sequence=1&isAllowed=y 5. Канцедал Н. А., Лега О. В. Інформаційна роль обліку в результативності інвестиційної стратегії аграрних підприємств. Агросвіт. 2021. № 11. С. 11–20. DOI: 10.32702/2306-6792.2021.11.11. 6. Канцедал Н. А., Пономаренко О. Г. Інформаційна роль фінансового обліку у вирішенні проблем соціальної, економічної та екологічної відповідальності підприємств / Бухгалтерський облік як наука; від основ до наукової картини світу [колективна монографія] / за заг. ред. В. Я. Плаксієнка. Київ: «Центр учбової літератури», 2021. С. 53-63. 7. Контролінг : навч.-метод. посіб. для самост. вивч. дисц. / Г. О. Швиданенко, В. В. Лаврененко, Л. М. Приходько, О. М. Швидка. К. : КНЕУ, 2013. 240 с. URL: https://ir.kneu.edu.ua/bitstream/handle/2010/25215/Kontroling.pdf?sequence=1. 8. Кучеренко В.Р., Карпов В.А., Карпов А.В. Економічний ризик та методи його вимірювання: навч. посіб. Одеса, 2011. URL: https://core.ac.uk/download/pdf/147035471.pdf 9. Лега О. В. Використання податкової інформації у розрахунках з бюджетом. Agricultural and Resource Economics : International Scientific E-Journal. 2017. Vol. 2. No. 3. Pp. 63–74. 10. Лега О. В. Облік розрахунків за податками та платежами: систематизація поглядів. Інфраструктура ринку. 2021. № 54. 11. Лега О. В., Яловега Л. В. Управлінський облік витрат виробництва в умовах автоматизованої обробки інформації. Актуальні проблеми інноваційної економіки. 2016. №2. С. 75 – 80. 12. Лега О. В., Яловега Л. В., Прийдак Т. Б. Інформаційна роль бухгалтерського обліку у вирішенні проблем податкової безпеки підприємств. Бухгалтерський облік як наука; від основ до наукової картини світу: колективна монографія / за

заг. ред. В. Я. Плаксієнка. К.: «Центр учбової літератури», 2021. С. 74 -85.

13. Лега О.В., Яловега Л.В., Прийдак Т.Б. Помилки в бухгалтерському обліку: сутність, класифікаційні ознаки, виявлення та виправлення. Причорноморські економічні студії. 2020. Випуск 49. С. 187-195.

14. Павлік І.Є. Організація обліково-аналітичних систем суб'єктів господарювання в аграрному секторі економіки України: дисертація на здобуття наукового ступеня доктора філософії за спеціальністю 071 Облік і оподаткування. Західноукраїнський національний університет, Тернопіль, 2020. 288 с. URL: <http://dspace.wunu.edu.ua/bitstream/316497/40500/1/dusertatsia%20Павлік.pdf>

15. Пушкар М. С., Семанюк В. З. Розробка систем обліку: навч. посіб. Тернопіль: ТНЕУ, 2009. – 208 с. URL: http://dspace.wunu.edu.ua/bitstream/316497/37235/1/rozrobka%20system%20obliku_Semaniuk_Pushkar.pdf.

16. Синиця Т В., Осьмірко І. В. Бухгалтерський облік: теоретичні основи, організація та оптимізація облікових процесів : навч. посіб. Харків : Панов А. М., 2016. 274 с.

17. Управлінський облік : навч. посіб [для студ. вищих навч. закладів] / за ред. В. Я. Плаксієнка. – Полтава : ПП «Астроя», 2018 – 250 с.

18. Швець В. Є. Розвиток обліково-аналітичних систем суб'єктів господарювання в Україні: монографія. Львів: Видавничий центр ЛНУ імені Івана Франка, 2010. 448 с.

Неформальна та інформальна освіта

Здобувачі вищої освіти мають право на перезарахування результатів навчання набутих у неформальній та інформальній освіті згідно відповідного положення <http://nuwm.edu.ua/sp/neformalna-osvita>. Також здобувачі вищої освіти можуть самостійно, наприклад, вебіари на сайті <https://mediabuh.org>, <https://avstudy.com.ua>, <https://www.golovbukh.ua>, <https://interbuh.com.ua>, <https://masterbuh.com> та інших опанувати матеріал для перезарахування результатів навчання.

Правила академічної доброчесності

За списування під час проведення поточного контролю чи підсумкового контролю, здобувач вищої освіти позбавляється подальшого права здавати 8 матеріал і у нього виникає академічна заборгованість.

За списування під час виконання окремих завдань, здобувачу вищої освіти знижується оцінка у відповідності до ступеня порушення академічної доброчесності.

Документи стосовно академічної доброчесності (про плагіат, порядок здачі курсових робіт, кодекс честі здобувачів вищої освіти) наведені на сторінці АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ сайту ПДАУ – <https://www.pdaa.edu.ua/content/akademichna-dobrochesnist>

Додаток 1
СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Тема	Результати навчання	Форма організації навчання	Кількість годин	Форма контролю	Бали
Тема 1. Облікові системи суб'єктів господарювання, методологічне забезпечення їх функціонування.	ПР02 ПР04 ПР06	Лекція	2	Опитування, письмове виконання практичних завдань, виконання самостійної роботи	12 (3/5/4)
		Практичне заняття	2		
		Самостійна робота	10		
Тема 2. Проектування системи фінансового обліку суб'єктів господарювання.	ПР02 ПР04 ПР06	Лекція	2	Письмове виконання практичних завдань, виконання самостійної роботи,	9 (5/4)
		Практичне заняття	4		
		Самостійна робота	12		
Тема 3. Проектування системи управ-лінського обліку суб'єктів господарювання	ПР02 ПР04 ПР06	Лекція	2	Письмове виконання практичних завдань, виконання самостійної роботи	9 (5/4)
		Практичне заняття	4		
		Самостійна робота	12		
Тема 4. Проектування системи податкового обліку суб'єктів господарювання.	ПР02 ПР04 ПР06	Лекція	2	Опитування, письмове виконання практичних завдань, виконання самостійної роботи, контрольна робота за результатами опрацювання лекційного матеріалу	16 (5/4/7)
		Практичне заняття	6		
		Самостійна робота	12		
Тема 5. Проектування системи контролінгу суб'єктів господарювання.	ПР02 ПР04 ПР06 ПР09	Лекція	2	Опитування, письмове виконання практичних завдань, виконання самостійної роботи	9 (5/4)
		Практичне заняття	2		
		Самостійна робота	10		
Тема 6. Проектування системи економічного аналізу в обліковій системі суб'єктів господарювання.	ПР02 ПР04 ПР06 ПР09	Лекція	2	Опитування, письмове виконання практичних завдань, виконання самостійної роботи	9 (5/4)
		Практичне заняття	4		
		Самостійна робота	12		
Тема 7. Ідентифікація економічних ризиків в обліково-аналітичній системі суб'єктів господарювання.	ПР02 ПР04 ПР06 ПР09	Лекція	2	Письмове виконання практичних завдань, виконання самостійної роботи, контрольна робота за результатами опрацювання лекційного матеріалу	16 (5/4/7)
		Практичне заняття	4		
		Самостійна робота	12		
Підсумкова форма контролю	ПР02 ПР04 ПР06 ПР09			Екзамен	20
Разом	x	x	120	x	100